

Evrei timisoreni in domeniul sportului

Partea II

Polo. Canotaj. Kaiak-canoe. Inot. Patinaj artistic. Gimnastica, balet, coreografie. Alpinism. Sah

Proiect inițiat și realizat de Dezsö Bleier și Gheorghe Borgida

Completari (in albastru): Mircea Costin, Eva Bleier, Vera Zsigmond (Goldberger), Dan Mironescu, Aharon (Ernö) Ban, Gheorghe Kun, Peter Willkovits

Polo

IOSIM OCTAVIAN IOTZA, din echipa nationala a Israelului, Maestru al Sportului. A fost casatorit cu Gerti Weisz cu care a facut alia in Israel.

<http://www.ilsa-timisoara.net/>

KULINER LICA

[LADNER ROBI A emigrat in Israel, unde a jucat in nationala de polo.](#)

[LIEBERMANN GHEORGHE \(GHITA\), inginer chimist, Toronto, Canada](#)

MOGA JORJ, portarul al II-lea la ILSA dupa Norman

MOLNAR (MANOR) ANDRIS urmasul postului de portar, a fost selectionat si in echipa nationala a Israelului. Traieste in Israel.

[MOLNAR ENDRE \(1912 Kikinda Mare, Vojvodina, Serbia – 1996, Timisoara\). Jucator polo la ILSA. Frate cu Emerik Molnar, tatal lui Marika Laszik \(Timisoara\) si Barbara, mama lui Dan Mironescu, Israel.](#)

NORMAN ZOLTAN portarul celebrei echipe ILSA, unul din sportivii de legenda a jocului de polo, cu titlu de maestru al sportului

RECSER OCSI

TAUSSIG PETER (vezi Inot)

TÖRÖK GABOR, (n. 1919, Ungaria -?, Timisoara) liderul echipei ILSA TIMISOARA, de 6 ori campioana nationala, sportiv si antrenor al echipei Romaniei la Jocurile Olimpice de la Helsinki, titlu de maestru al sportului.

<http://www.ilsa-timisoara.net/>

WEINREICH LALI (decedat in 2013) Germania, maestru al sportului. Sotia lui, Wiener Greti, o foarte buna inotatoare la ILSA, traieste in Germania.

Canotaj

BORGIDA GYURI

FEIGENBAUM FUGI junior

FENYO EMERICH

FISCHER ROBI

GERO GYURI

HIRSCHL PISTA

JAKABFI JUDITH

KAUFTHEIL NIKI

KUN IUDITH (casatorita BEIDER), Timisoara, campioana nationala juniori la canotaj academic (1963), selectata in echipa olimpica. Inginer calculatoare, in prezent cadru universitar in statul New York, SUA.

LAJOS ZSUZSI (cas. Newmann), vezi Ritter

POPPER FREDI

RITTER IUDITH (casatorita Kohn), campioane nationale la junioare, 1953, canotaj academic, dublu schif, clubul Elöre

RONA EGON

SCHLOSSER WILLY

SCHONBERGER SEPPY

SCHWARZ DUNDA

SCHWARTZ SANYI, schif in clubul Elöre. A emigrat in Austria la inceputul anilor '60, a decedat la Viena la inceputul anilor '70.

SPIELER GYURI

WEISZ LULU

WILLKOVITS PETRU, n. 1950, Timisoara. Inginer. Vice-campion national la juniori la canotaj in 1966.

Kaiak-canoe

KUN GHEORGHE (George/Gyuri) vezi Inot si Alpinism. Kaiacist de performanta la Clubul Sportiv Timisoara, din 1969 -1976. Medaliat la nivel regional si participant la Campionatele Nationale de Juniori de la Snagov.

Inot

BERNSTEIN DICA

BERNSTEIN ERNO

BERNSTEIN LEOPOLD

BÖHM GABRIEL, SUA

BÖHM GHEORGHE, (Uri Bone) inginer, Israel

FLESCH GYURI, n. in 1946 ?, profesor de sport intr-un chibut in Israel

FLESCH ROLI, n. 1945 ?, Australia

FREUND PETER, fizician si scriitor, SUA

FRIEDMANN ALEXANDRU multiplu campion national, participant la Universitatea de la Bucuresti si la mai multe concursuri internationale

GOLDBERGER VERONICA/VERA, n. 30 decembrie 1930, Timisoara. Eleva la liceul din Piata Lahovary, apoi la Liceul Izraelit, iar la desfiintare, absolventa a LIC.Carmen Sylva. A absolvit Fac. de Chimie industrială, specialitate Farmaceutica si Coloranti. A fost repartizata la Bucuresti, Fabrica "Tableta" si s-a casatorit in 1954 cu Zsigmond Alexandru, ing. Mecanic. Din 1999 traieste la Naharia, Israel.

In 1947, antrenorul Gabriel TÖRÖK (vezi la Polo) i-a propus o tentativa de record la natatie - fluture 100m. A reusit un record national sub numele de Vera Goldberger. Totodata, a fost in echipa de baschet Stiinta; a avut categ. 1 la tenis de masa, unde a fost practic dupa Ditta Merkle, a mai practicat volei si scrima. A obtinut rezultate exceptionale la şah. (vezi **Sah**)

GOLDSTEIN PETER, SUA

JAVOR GYURI

KUN GHEORGHE (George, Gyuri) Nascut la Bucuresti, 1949. In timpul copilariei la Praga, invata sa inoate si participa la competitii scolare cu mare succes. Din 1960-1969 este inotator de performanta la Clubul ILSA din Timisoara, multiplu campion si medaliat in competitii regionale si nationale. Inginer Electro, de 34 ani in Canada, Toronto.

LADNER ROBI

LEHRER BANDI

LIEBERMANN GHEORGHE (GHITA), inginer chimist, Toronto, Canada

LOVAS PETER (1934-2001), profesor - antrenor de elita, a reprezentat Romania la Jocurile Olimpice de la Mexico, a fost antrenorul echipei Germaniei.

"Memorialul Peter Lovas" - in fiecare an se organizeaza concursuri pentru copii si juniori ; Amanunte despre viata lui pe <http://www.ilsa-timisoara.net/lovas.htm>

MOZES

PERL NIKI

PERLSTEIN PALI

ROTH ANDREI DRISI, traieste in Israel, NAZARETH ILLIT

SCHEDT TITI

SCHEGERIN OTTO

STERN AURICA

TAUSSIG PETER, 1945- 2012 ? Viena. Medic ginecolog

TOFFLER EVA, n.1947, Timisoara. Medic pediatru ; traieste in Germania.

TOTH ANDREI idem, antrenor al nationalei Istaelului

TOTH DIANA

TOTH NANDOR, in prezent in SUA

TOTH TIMEA a reprezentat Israelul la Jocurile Olimpice

http://en.wikipedia.org/wiki/T%C3%ADmea_T%C3%B3th

<http://www.ilsa-timisoara.net/>

UNGAR KATI

WIENER - WEINRECH GRETI

Patinaj artistic

In patinajul artistic timisorean s-a remarcat ca si antrenor KAHAN KOBI.

Gimnastica; Balet; Coreografie

FLEISCHMANN KATO Dansatoare, profesoara de balet, coreografa, model pentru artisti, printre care pentru sculptorul Ferdinand Gallas. A murit in Israel.

Coreografa spectacolului Die Feuerrote Blume la Teatrul German din Timișoara, 1958

http://www.cimec.ro/scripts/teatrenou/detaliu_premiera_eng.asp?sq=360201135803&sq1=3&sq2=FLEISCHMANN,%20KATO

Alpinism

KUN GHEORGHE (George/Gyuri), n. Bucuresti, 1949. Inginer electro, traieste la Toronto, Canada. Membru al Clubului de Alpinism Politehnica Timisoara intre 1969-1973. Alpinist activ la vremea sa, numeroase urcusuri si coboriri pe stinci, iarna si vara, cu echipament specializat.

Șah

ERDELYI STEFAN (17 November 1905, Temesvár/Timisoara – 26 October 1968, Reșița) Mare maestru de șah. A fost de trei ori campion national in Romania (1931, 1934 si 1949).

A primit titlul de Maestru International in 1950.

http://en.wikipedia.org/wiki/Stefan_Erd%C3%A9lyi

GOLDBERGER (cas. ZSIGMOND) VERONICA/VERA, n. 30 decembrie 1930, Timisoara. Eleva la liceul din Piata Lahovary, apoi la Liceul Izraelit, iar la desfiintare, absolventa a LIC.Carmen Sylva. A absolvit Fac. de Cimie

industrială, specialitate Farmaceutică și Coloranți. A fost repartizată la București, Fabrica TABLETA și s-a căsătorit în 1954 cu Zsigmond Alexandru, ing. Mecanic. Din 1999 trăiește la Naharia, Israel.

Ca studentă, la concursurile de șah a fost pe locul I pe facultate la Timișoara și Arad (1949). S-a alăturat șahistilor, în special lui Partos Günsberger și Tyroller. Activitatea șahistă a continuat-o în București ca Zsigmond Vera/Veronica. A fost CAMPIONA NAȚIONALĂ în 1960. A obținut o notă de Maestru (1959-1962) când s-a clasat de 3 ori consecutiv pe locul 7 în finala națională. A fost menționată în revista CHESS INFORMATOR/Sahowski Informator, BEOGRAD, cu o cifră ELO 1800+, în jurul anului 1960.

Vera ne scrie : "Am la mine o placă de la Federația Română de șah, cu 50 de ani de la fondarea ei 1925-1975. Mai pot menționa ceva: am primit o scrisoare de la managerul surorilor POLGAR din Ungaria (în jurul anilor 80) care îmi propunea să fac o scurtă prezentare a activității mele, căci ei intenționau să scrie o carte în care să fie incluse și jucătoare din Ardeal și Banat. Din păcate, nu au răspuns la datele trimise."

GROSZ...

GÜNSBERGER Alexandru. Campion național la șah (1955 - locul III ; 1957 - locul II ; 1962 - locul II. <http://www.frsah.ro/prezentare.htm> A emigrat în Israel.

GÜNSBERGER FLORIN idem

GÜNSBERGER MIHAI jucător de elită și campion național

GÜNSBERGER SERGIU din aceeași familie

MENDELSSOHN IOSIF (JOSEF) (? - ?) Maestru de șah. În anii 1925 -1929, a fost printre primii la competițiile de șah din România. În anii 1950-1960 a trăit la Timișoara, unde lucra la o bancă și la o societate de asigurări. (Informație de la Ari Eisenscher care corespunde pe atunci cu el). « Era foarte dragut, avea răbdare. Avea un singur defect: fuma pipa și trabuc. A avut noroc, căci era în armata austro-ungară în primul război mondial și un glont l-a lovit în dreptul inimii, dar a fost reținut de către o tabățieră groasă din argint care era în buzunarul vestei militare dublată de un portemonnaie! A fost ranit superficial. » Ari Eisenscher

http://en.wikipedia.org/wiki/Iosif_Mendelssohn

<http://chessskill.blogspot.fr/2013/01/a-famous-pattern.html>

PARTOS CAROL, ani de zile a fost printre campionii șahului național, având și titlul de maestru internațional. 1965 - locul III ; 1966 - locul II.

SZUHANEK RANKO, copilul minune al Timișoarei, multiplu campion național la diferite categorii, campion european de junior cu echipa României și participant la mai multe campionate europene și mondiale de copii și juniori cu clasări fruntase.

TYROLLER ALEXANDRU Sándor (19.10.1891, Garamszentkereszt, acum Žiar nad Hronom, Slovacia - 3.02.1973, Budapesta, Ungaria) primul campion național de șah al României în 1926. Campion național până în 1929. Antrenorul echipei naționale. Antrenorul lui Alexandru Günsberger, Partos și Mititelu. A trăit la Timișoara o perioadă din viața.

http://en.wikipedia.org/wiki/Alexandru_Tyroler

<http://www.agerpres.ro/flux-documentare/2014/02/13/istorii-ale-competitiilor-romania-la-concursurile-de-sah-16-05-18>

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:TyrolerAlexandru.jpg>

VARADI ZOLTAN organizator al vietii sahiste

Pe locul unde se afla sediul Politiei si al Securitatii de langa ILSA, adica intrare pe str. Tache Ionescu si cealalta intrare la parcul de langa Bega se afla un teren de fotbal al Clubului KADIMA, din amintiri era un club sportiv evreiesc si avea echipa de fotbal si de handbal feminin, numita HAZENA. Din acest HAZENA se pare ca s-a nascut HANDBALUL IN SAPTE!!!!

Poate o sa-si mai aminteasca cineva de asta...

Dezsö Bleier

[Nota. Házená in limba ceha inseamna Handbal. Sigur numele vine de acolo.](#)

[Gyuri Kun.](#)